

Školitelský posudek na magisterskou práci Bc. Davida Nácara: Sýkora koňadra (*Parus major*) jako modelový druh v prostorově kognitivních úlohách.

Jak již částečně naznačuje název, dostalo se Davidovi Nácarovi pochybné cti být průkopníkem v problematice, jíž jsme se dosud v naší pracovní skupině nevěnovali. Naše dosavadní úsilí směřovalo k studiu kognitivních schopností netréovaných ptáků. Nicméně jsme usoudili, že by bylo vhodné doplnit tyto aktivity i výzkumem založeným na učení, což je standardní metoda, původem americké, behaviorální psychologie. Monopolním pokusným zvířetem je však v těchto pokusech holub domácí. Úkolem Davida Nácara bylo zjistit, zda a jak by bylo obdobné úkoly možno aplikovat na sýkory koňadry, což je naše nejčastější pokusné zvíře. Konkrétní téma – prostorová kognice – bylo zvoleno ve spolupráci s oddělením ekoetologie katedry zoologie PŘF UK. Na dosažených výsledcích nicméně považuji za nejdůležitější poznatky o chování koňader v experimentech založených na učení a především návrh modifikací standardní metodiky zohledňujících specifické rysy jejich biologie. To otvírá nadějně možnosti pro další bádání, do nějž se již David Nácár zapojil.

Na pracovním nasazení Davida Nácara oceňuji nejvíce naprosto mimořádnou vytrvalost, která především stojí za jeho úspěchem. Škoda, že obdobnou vytrvalost neprojeví někteří s testovaných ptáků. Práce se sýkorami postupovala dosti pomalu, jejich ochota ke spolupráci byla velmi individuální a navíc se v čase měnila. Některé standardní postupy se navíc ukázaly jako nevhodné. Příkladně, sýkory nebyly ochotny zbůhdarma klovat do holé plochy monitoru, což holubům nečiní problém. Všechny nesnáze nicméně David postupně zvládl. Ocenit je třeba i jeho schopnost proniknout do pro zoologa zcela cizí ba tajemné problematiky behaviorální psychologie, které používá nejen zcela osobitou metodiku ale i myšlenkové koncepty a last but not least také terminologii. Začít studovat například politologii by asi nebylo pro studenta zoologie o mnoho náročnější. Považuji nicméně za nutné zmínit u každého diplomanta i jeho slabší stránky, neboť jinak by posudek nevyzněl příliš věrohodně. U Davida Nácara se vytrvalost vcelku nepřekvapivě pojí s nemalou zarputilostí, což se odrazilo v pomalé reakci na získané předběžné poznatky. V některých okamžicích by práci nepochybně zefektivnily rychlejší změny zavedených metodických postupů, k nimž se ovšem David Nácár musel poměrně dlouze protrpět.

Z výše uvedeného hodnocení je nicméně zřejmé, že jsem s prací Davida Nácara i se získanými výsledky a jejich zpracováním mimořádně spokojen. Nemám proto nejmenší pochybnosti o úspěšné obhajobě jím předložené diplomové práce.

Č.B. 19.1. 2013

Roman Fuchs

